॥ द्रौपद्युवाच ॥ एवं नूनं व्यदधात् संविधाता स्पर्शावुभौ स्पृशतो वृद्धबालौ। धर्म्मन्त्वेकं परमं प्राह लोके स नः शमं धास्यति गोप्यमानः।

सोऽयं धर्म्मो माऽत्यगात् कौरवान् वै सभ्यान् गत्वा पृच्छ धर्म्म्यं वचो मे। ते मां ब्रूयुर्निश्चितं तत् करिष्ये धर्म्मात्मानो नीतिमन्तो वरिष्ठाः।

श्रुत्वा सूतस्तद्वचो याज्ञसेन्याः सभां गत्वा प्राह वाक्यं तदानीं। अधोमुखास्ते न च किञ्चिदूचुर्निर्ब्बन्धन्तं धार्त्तराष्ट्रस्य बुद्ध्वा।

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ युधिष्ठिरस्तु तच्छ्रुत्वा दुर्य्योधनचिकीर्षितं। द्रौपद्याः सम्मतं दूतं प्राहिणोद्भरतर्षभ। २२१५

एकवस्त्रा त्वधोनीवी रोदमाना रजस्वला। सभामागम्य पाञ्चाली श्वशुरस्याग्रतो भव।

स गत्वा त्वरितं दूतः कृष्णाया भवनं नृप। न्यवेदयन्मतं धीमान् धर्म्मराजस्य निश्चितं।

पाण्डवाश्च महात्मानो दीना दुःखसमन्विताः। सत्येनातिपरीताङ्गा नोदीक्षन्ते स्म किञ्चन।

ततस्तेषां मुखमालोक्य राजा दुर्य्योधनः सूतमुवाच हृष्टः। इहैवैनामानय प्रातिकामिन् प्रत्यक्षमस्याः कुरवो ब्रुवन्तु।

ततः सूतस्तस्य वशानुगामी भीतश्च कोपाद्द्रुपदात्मजायाः। विहाय मानं पुनरेव सभ्यानुवाच कृष्णां किमहं ब्रवीमि। २२२०

॥ दुर्य्योधन उवाच ॥ दुःशासनैष मम सूतपुत्रो वृकोदरादुद्विजतेऽल्पचेताः। स्वयं प्रगृह्यानय याज्ञसेनीं किन्ते करिष्यन्त्यवशाः सपत्नाः।

ततः समुत्थाय स राजपुत्रः श्रुत्वा भ्रातुः शासनं रक्तदृष्टिः। प्रविश्य तद्वेश्म महारथानामित्यब्रवीद्द्रौपदीं राजपुत्रीं।

एह्येहि पाञ्चालि जिताऽसि कृष्णे दुर्य्योधनं पश्य विमुक्तलज्जा। कुरून् भजस्वायतपद्मनेत्रे धर्म्मेण लब्धाऽसि सभां परैहि।

ततः समुत्थाय सुदुर्म्मनाः सा विवर्णमामृज्य मुखं करेण। आर्त्ता प्रदुद्राव यतः स्त्रियस्ता वृद्धस्य राज्ञः कुरुपुङ्गवस्य।

ततो जवेनाभिससार रोषाद्दुःशासनस्तामभिगर्ज्जमानः। दीर्घेषु नीलेष्वथ चोर्म्मिमत्सु जग्राह केशेषु नरेन्द्रपत्नीं। २२२५

ये राजसूयावभृथे जलेन महाक्रतौ मन्त्रपूतेन सिक्ताः। ते पाण्डवानां परिभूय वीर्य्यं बलात् प्रमृष्टा धृतराष्ट्रजेन।

स तां पराकृष्य सभासमीपमानीय कृष्णामतिदीर्घकेशीं। दुःशासनो नाथवतीमनाथवच्चकर्ष वायुः कदलीमिवार्त्तां।

सा कृष्यमाणा नमिताङ्गयष्टिः शनैरुवाचाथ रजस्वलाऽस्मि। एकञ्च वासो मम मन्दबुद्धे सभां नेतुं नार्हसि मामनार्य्य।

ततोऽब्रवीत्तां प्रसभं निगृह्य केशेषु कृष्णेषु तदा स कृष्णां। कृष्णञ्च जिष्णुञ्च हरिं नरञ्च त्राणाय विक्रोशति याज्ञसेनी।

॥ दुःशासन उवाच ॥ रजस्वला वा भव याज्ञसेनि एकाम्बरा वाऽप्यथ वा विवस्त्रा। द्यूते जिता चासि कृताऽसि दासी दासीषु वासश्च यथोपजोषं। २२३०

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ प्रकीर्णकेशी पतितार्द्धवस्त्रा दुःशासनेन व्यवधूयमाना। ह्रीमत्यमर्षेण च दह्यमाना शनैरिदं वाक्यमुवाच कृष्णा।

॥ द्रौपद्युवाच ॥ इमे सभायामुपदिष्टशास्त्राः क्रियावन्तः सर्व्व एवेन्द्रकल्पाः। गुरुस्थाना गुरवश्चैव सर्व्वे तेषामग्रे नोत्सहे स्थातुमेवं।

नृशंसकर्म्मंस्त्वमनार्य्यवृत्तं मा मां विवस्त्रां कुरु मा विकार्षीः। न मर्षयेयुस्तव राजपुत्राः सेन्द्रादिदेवा यदि ते सहायाः।

धर्म्मे स्थितो धर्म्मसुतो महात्मा धर्म्मश्च सूक्ष्मो निपुणोपलक्ष्यः। वाचाऽपि भर्त्तुः परमाणुमात्रमिच्छामि दोषं न गुणान् विसृज्य।